

Vychází pro Hanušovice a místní části Hynčice nad Moravou, Potůčnick, Vysoké Žibřidovice, Žleb

Léto ve své polovině

Astronomické léto na severní polokouli začalo 21. června, a tak v době vydání tohoto čísla novin má za sebou již svou polovinu. Ve skutečnosti již druhá polovina jara měla letní charakter.

Rekord mrazu

Přes abnormálně teplou druhou polovinu jara jsme překvapivě zaznamenali 2. června nejchladnější den jara za posledních 20 let - na Karlovarsku byla naměřena ranní teplota -8 stupňů Celsia.

Rekord teplot

Za dalších 14 dní se jaro pro změnu představilo teplotním rekordem. V Českých Budějovicích byla 16. června zaznamenána teplota 30,7 °C a byl tak pro tento den překonán rekord z roku 1948, 29 °C. V Hanušovicích vystoupila teplota ve stínu toho dne ve 14.30 hod. na rekordních 31 °C. Ještě vyšší teplota byla naměřena v Klementinu, a to 32,7 °C.

Hurikán Alberto

Dřívější charakter léta byl patrný i v Karibské oblasti. 13. června zde došlo k tropické bouři, která měla zpočátku hurikánový charakter. Postupně se ale rychlost větru snížila na 105 km/hod a došlo k přeměně hurikánu na tropickou bouři, která se již odehrávala nad Atlantikem.

16. června zahájily svou činnost i monzuny v Indii. Přinášely z moře na pevninu velké deště.

Vedra, lijáky, přívaly, krupobití... také u nás

21. června naměřili v Praze 33 °C, byl to tropický den. Den předem v Praze došlo k přívalovým srážkám, voda pronikla až do metra. 21. červen byl ukončen průtrží mračen na Pardubicku a v Orlických horách. Za hodinu zde napršelo až 50 mm srážek. První letošní letní den byl tedy rekordní jak ve srážkách, tak v teplotách.

(pokračování na 2. straně)

Hanušovický jarmark

26. 8. 2006

ZO ČSCH Hanušovice

Pořádá ve dnech 26.-27. 8. 2006
ve dvoře HO s. r. o.

Všeobecnou místní výstavu drobného zvířectva

Bohatá tombola a občerstvení

Sobota 8.00-18.00 hod.

Neděle 8.00-16.00 hod.

25 let Dětského filmového festivalu v Hanušovicích

První ročník se konal v roce 1982 v červenci jako využití volného času dětí. Pro velký divácký úspěch bylo rozhodnuto pokračovat, a tak vznikla tradice. V roce 1990 byl termín konání přesunut na poslední týden prázdnin, kdy jsou již děti doma. Roku 1994 došlo k výraznému zdražení filmových kopií, proto byli osloveni sponzoři a díky jejich podpoře filmový festival nadále pokračuje. V posledních letech je průměrná návštěvnost 120 dětí na představení. Poděkování patří všem sponzorům za podporu festivalu; a věříme, že tato tradice z Hanušovic nezmizí.

V srpnu děti uvidí

28. 8. Zathura vesmírné dobrodružství

29. 8. Letopisy Narnie: Lev, čarodějnice a skříň

30. 8. Divočina

31. 8. Krtekova dobrodružství

Začátky představení v 16.00 hodin. Vstupné 15,- Kč.

V tomto roce sponzorují

LEO-MIX, Leoš Hatoň Hanušovice, Marvin, v. o. s. Hynčice nad Moravou, Odborový svaz KOVO ZO ZKL Hanušovice, Odborové sdružení železničářů ZO Hanušovice, Potraviny u Kohlů, Jan Kohl Hanušovice, Zámečnictví Josef Diňa Hanušovice, ZONOS Pivovar Holba, a. s. Hanušovice, Železářství Drahomíra Radochová Hanušovice, RPS computers Olšany a společnost FALCON.

Zpráva o činnosti Rady města Hanušovice

87. jednání – 19. 6. 2006

- vzala na vědomí přípravu zasedání ZM 26. 6. 2006 v 16.00 hodin
- schválila příspěvek HO s. r. o. na nákup sekačky
- schválila příspěvek na dětský den 5. 7. 2006 na sídlišti Na Holbě
- delegovala svého zástupce na turnaj ve střelbě
- projednala žádost o souhlas města s výstavbou „Větrného parku Koprivná“
- vzala na vědomí posuzování EIA dle zákona č. 100/2001 Sb. – ČOV a rekonstrukce a dostavba kanalizace Hanušovice
- doporučila ZM ke schválení žádost o půjčku z FRB
- vzala na vědomí oznámení o zahájení správního řízení – uzavírka silnice Šumperk-Hanušovice
- schválila poskytnutí neinvestičního příspěvku z rozpočtu Olomouckého kraje pro jednotku JPO II Hanušovice
- vzala na vědomí ukončení pronájmu zahrádky na pozemku pč. 896 v kú. Hanušovice
- schválila novou nájemní smlouvu pronájmu zahrádky na pozemku pč. 896 v kú. Hanušovice
- projednala řešení ÚP města Hanušovice - stanovisko MěÚ Šumperk
- vzala na vědomí přezkumné řízení KÚ Olomouckého kraje
- schválila příspěvek na žáky ZŠ Schola-Viva s. r. o.
- schválila změnu hodin pro veřejnost – Pošta Hanušovice
- projednala žádosti o prominutí poplatku za TKO
- schválila smlouvu o poskytnutí finančních prostředků Charitě Šumperk
- schválila změnu půjčovní doby MK Hanušovice v období prázdnin

- schválila převedení techniky Města Hanušovice – kolový nakladač, AVIA MP 13, multicar a AVIA sklápěč k Hanušovické obchodní s. r. o.

- schválila žádost o povolení akce – Michal Bín – velkoobchod uzeninou Hrabenov, „Rozloučení se školním rokem“

88. jednání – 3. 7. 2006

- schválila nabídku na zpracování ÚP města Hanušovice
- vzala na vědomí sdělení představenstva VHZ, a. s. Šumperk o možnosti upsat akcie
- schválila nabídku divadelního představení „Čtyři pokoje do zahrady“
- vzala na vědomí informace o řešení stížnosti
- vzala na vědomí konání Bioslavnosti Staré Město 15. 7. 2006
- vzala na vědomí informaci o neposkytnutí dotace KÚ Olomouckého kraje – kanalizace ZKL
- doporučila ZM ke schválení žádost o odkoupení pozemku pč. 189 – podíl
- schválila převod nájemních smluv
- vzala na vědomí zprávu KHS – územní pracoviště Šumperk – hygienická kontrola v ZŠ
- schválila žádost o pronájem pozemku pč. 800/3 v kú. Hanušovice
- neschválila žádost o odprodej pozemků pč. 355/1, 252, 334/1
- schválila žádosti o prominutí poplatků TKO
- vzala na vědomí žádost starostovi Zábřehu – útulek pro psy
- neschválila žádost o odprodej části pozemku pč. 755/2

Prodejna Pekařství Král Hanušovice oznamuje svým zákazníkům změny:

Novým majitelem je Agroholding Bernartice, jehož prodejny zásobují VO Hruška. To znamená širší sortiment za nižší ceny. Těšíme se na vaši návštěvu!

Kolektiv prodejny

inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce inzerce

Koupím starší sklo, láhve, tácky a jiné předměty z hanušovického pivovaru. Nabídky na tel. **728 722 753**.

Prodám zahrádku s podsklepenou chatkou, udírnou, bazénem v Hanušovicích naproti sídlišti Na Holbě. Cena: dohodou. **Tel.: 724 776 893**.

Prodej

Prodáme podsklepený **rodinný domek** s balkonem a zahradou na slunném místě v klidné části Hanušovic (mimozáplavová oblast), včetně garáže. V domku je 5 obytných místností. Prodej mimo realitní kancelář. Informace na čísle: **721 611 743 nebo 732 329 510**.

Koupím pozemek k rekreačním účelům u potoka na Hanušovicku, od vlastníka. **Tel.: 731 305 279**.

Léto ve své polovině

(dokončení z 1. strany)

V Českých Budějovicích napršelo 106 mm srážek a v Pardubicích byla zaznamenána rekordní teplota 35 °C.

Monzuny nad Evropou

Poslední červnový týden - první týden léta byl plně ve znamení monzunů, které přinášely velké množství srážek od moře na pevninu. Teploty byly velmi vysoké, rekordní - 28. června dosáhly až 38 stupňů, což je nejvyšší teplota za posledních 50 let.

Teploty nad oceánem a pevninou se na počátku srpna vyrovnávají, takže činnost monzunů postupně ustává. Přejme si, aby byla druhá polovina léta, která nás ještě čeká, příznivá pro nás i pro přírodu.

-jk

Činnost SPV Hanušováček ve fotografiích

Červen 2006 - žáci 1. a 2. tříd
ZŠ se plavili po Moravě

Červen 2006 - žáci 1. a 2. tříd ZŠ se společně
s rodiči loučili se školním rokem táborákem a
švédskou hrou kubb

Červen 2006 - vodní turistika
rodičů a dětí na Vltavě

Červen 2006 - účast tanečních skupin na republikové přehlídce pódiových skladeb v Kladně (foto Martina Venená)

Červen 2006 Hrabenov - postup volejbalových družstev mužů a mixů do republikového finále ČASPV

Květen 2006 - vodní turistika pro pokročilé i začátečníky na řekách Otava a Lužnice

Celoroční činnost SPV Hanušováček v letošním roce je realizovaná také za finanční spoluúčasti Olomouckého kraje.

Červen - Horní Ředice, florbalový turnaj mužů

V sobotu 17. 6. 2006 obhajovalo florbalové družstvo mužů SPV Hanušováčku vítězství z loňského roku na regionálním kole SPV Pardubice Open Air 2006. Tentokrát nás reprezentovalo zcela jiné družstvo, ale i teď si Hanušováček udělal dobré jméno. Ani v jednom ze šesti utkání družstvo nepoznalo hořkost porážky a navíc za celý turnaj obdrželo jediný gól. Systém turnaje však družstvu dovolil dosáhnout pouze na třetí místo se stejným bodovým ziskem jako vítězné družstvo Holic „A“ a stříbrné domácí družstvo Horních Ředic „A“. Třetí místo je přesto krásným výsledkem, který ještě zvýraznilo individuální ocenění Kamila Mátycha, který byl vyhlášen nejlepším brankářem turnaje. Hráči děkují Hance Vokurkové za dopravu na turnaj. -pod

Hasiči informují (8)

Pro případ ohrožení

- příručka pro obyvatele -

OBDRŽENÍ PODEZŘELÉ ZÁSILKY

(dopisu, balíčku)

- Podezřelou zásilku neotvírejte a netřepejte s ní.
- Uložte zásilku do igelitového sáčku nebo jiného vhodného obalu.
- Poté opusťte místnost, umyjte si ruce vodou a mýdlem a událost ohlaste na tísňovou linku 158 (Policie ČR) nebo 150 (Hasičský záchranný sbor ČR). Policie ČR nebo Hasičský záchranný sbor ČR zásilku od vás převzme a odveze ji k ověření obsahu.

Než zavoláte na tísňovou linku, seriózně zvažte skutečnosti, které mohou vést k názoru, že se jedná o podezřelou zásilku. Takovými mohou být například neočekávaná zásilka od neznámého odesílatele s podezřelým rukopisem či výhrušným textem na zásilce, zapáchající zásilka nebo zásilka, ze které trčí dráty nebo se ozývá podivné tikání. Při otevření zásilky to může být například podezřelá sypká hmota nebo jakýkoli podezřelý předmět.

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Základní složky:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- zdravotnická záchranná služba,
- Policie České republiky.

Ostatní složky:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Kde získat informace

Občan získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva v případě vzniku mimořádné události na příslušném obecním úřadě.

Zaměstnanec získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva v místě dislokace pracoviště od svého zaměstnavatele (příslušné právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby).

Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených krizových opatřeních a způsobech jejich provedení u příslušného obecního úřadu.

Přehled činnosti Duha Salix-SK Hanušovice za období září 2005-červen 2006

Září: zahajovací pátrací hra ve městě, provázkové hlavolamy, lukostřelba, lasování, vrhání spec. nožů, hry venku, hry v klubovně, generální úklid klubovny a chodby, víkendovka Aku-aku na Modré Vodě u Bojkovic společně s oddíly z Karviné, Kunovic a Bojkovic.

Říjen: oslava Tomášových narozenin a svátku Terezy, výprava na kolech za Bohdíkov, víkendovka Záhadné nápisy krále Ašóky na srubu Pavučárna společně s kamarády z Olomoucka, výroba létajících tařířů a soutěže s nimi na pivovarské louce, čištění 1. trasy ptačích budek, vydání klub. časopisu Pramínek č. 7/2005.

Listopad: čištění 2. trasy ptačích budek, večerní hra Hlehes, výprava na klubové tábořiště, generální úklid klubovny a chodby, nácvik vázání základní šestice uzlů - účast na Uzlařské regatě v Bludově, Pramínek 8/2005.

Prosinec: výroba vánočních dárečků, generální úklid chodby a klubovny včetně vánoční výzdoby, Večer světél, vánoční besídka, Hrmesva - několikadenní pobyt na srubu, Pramínek 9/2005.

Leden: turnaj v piškvorkách, honba za Wolfovou bandou - stopovačka, pozemní hokej, lyžování v Branné, koulovačka a jízda na saních, budování závodní dráhy ze sněhu, nácvik morseovky a pochodových značek.

Únor: obnova sněhové závodní dráhy pro jízdu na duších, generální úklid chodby a klubovny, stavba sněhových soch, závody v jízdě na duších na sněhu - Hec-blesk jízda, lyžování v Branné, jízda na duších a nafukovacím skútru, Pramínek 1/2006.

Březen: během jarních prázdnin stavba obří sněhové sochy Yettyho, oslava Lubošových narozenin, turnaj ve Šprtci, jízda na duších na sněhu, Pramínek 2/2006, společně s odd. z ČTU Kamarádi jsme v Šumperku uspořádali Kuličkíadiu, generální úklid chodby a klubovny, Boj o sněhové věžičky, oslava Edova svátku.

Duben: oslava Edových narozenin, Pramínek 3/2006, kontrola ptačích budek, hry s velikonočními vajíčky, Stolní hry, Pendrekový hokej, pohybové hry na hřišti u kaple, generální úklid chodby a klubovny, písničky při kytaře.

Květen: akce pro veřejnost Výprava do pohádky aneb o 12 měsících, úklid odpadků z lesa, závody papírových žab, víkendovka Kouzelný démant na Ranči u Stříbrné říčky, Pramínek 4/2006, úklid chodby a klubovny, lanová překážka, Tajuplný klobouk.

Červen: Pramínek 5/2006, oslava svátků Tondy a Pavla, výprava na kolech do Bohdíkova, úklid klubového tábořiště, zahájení příprav na srpnovou akci, generální úklid chodby a klubovny, hry v klubovně, hry venku, vyhodnocení uplynulého klubového roku.

Zpracoval vedoucí klubu M. Pecho

SPV Hanušováček zve dospělé i děti ke švédské hře

KUBB

V úterý 15. 8. 2006 a ve čtvrtek 24. 8. 2006, vždy v 18.30 hod. za restaurací Lidový dům.

Neváhejte a přijďte, rádi Vás hru naučíme!

Celoroční činnost SPV Hanušováček v letošním roce je realizovaná také za finanční spoluúčasti Olomouckého kraje.

SPV Hanušováček ve spolupráci s SK Hanušovice, oddílem odbíjené a svými příznivci pořádají otevřený turnaj ve hře

KUBB

Hanušovice 26. 8. 2006 od 16 hodin za samoobsluhou
(vedle kapličky, u kolejí)

Hrají dvou až šestičlenná družstva příchozích (družstva s větším počtem hráčů mají výhodu), vhodné i pro rodinné týmy. Startovné 100,- Kč za družstvo. Družstva dětí do 12 let zdarma.

Šanci mají i úplní začátečníci, hru Vás naučíme během chvilky před turnajem v době od 10 do 12 hodin u tělocvičny ZŠ. Od 12.00 do 14.00 hodin možnost zapůjčení hry k tréninku v tělocvičně ZŠ (pro přihlášené na turnaj zdarma).

Přihlášky na turnaj na tel. 732 264 952 nebo v den konání od 10 do 14 hod. v tělocvičně ZŠ nebo přímo na místě od 15.30 do 15.45 hod.

Informace na tel. 732 264 952.

Volejbalový oddíl SK Hanušovice
pořádá

IX. ročník mezinárodního volejbalového turnaje mužů

sobota 26. 8. 2006 od 8.30 hodin

tělocvična (hřiště) ZŠ Hanušovice

Občerstvení zajištěno.

*Tato akce je realizována také za finanční spoluúčasti
Olomouckého kraje.*

Jubilea

V měsíci srpnu 2006 oslaví svá významná životní výročí títo naši spoluobčané:

80 let pan Jaroslav Zeman,

75 let paní Žofie Benešová a pan Josef Cikryt,

70 let pan Lubomír Mašinda,

65 let paní Františka Kadlecová a Růžena Pijáková a pánové Antonín Vinkler a Ervin Scholz,

60 let paní Květoslava Raczková a pánové Josef Neoral a František Vyháněk,

50 let paní Marie Začalová a Květoslava Kováčová a pánové Jiří Jahn, Jan Poláček a Oldřich Vojtek.

Blahopřejeme!

Vážení jubilanté, pokud nesouhlasíte s uveřejněním Vašeho jubilea v některém z dalších čísel Hanušovických novin, sdělte tuto skutečnost vždy do 15. dne předcházejícího měsíce (do uzávěrky) vydání, ve kterém máte být uvedeni, na podatelně MěÚ Hanušovice.

Pokud tak neučiníte, bude to chápáno jako souhlas s uveřejněním Vašeho jména a výročí v rubrice Jubilea.

Redakce Hanušovických novin

V měsíci červnu 2006

se narodil:

Matěj Lucký

zemřel:

pan Miroslav Hnátek

Dětské sportovní odpoledne

Dne 5. 7. 2006 proběhlo 3. letní sportovní odpoledne pro děti na sídlišti Holba. Oproti loňskému roku nám počasí přálo, a tak se akce vydařila. Zúčastnilo se 160 dětí, rodičů nepočítaně. Tato akce se uskutečnila hlavně díky sponzorům a pořadatelům.

Naši sponzoři: Městský úřad Hanušovice, Rodičovská rada, ZŠ Hanušovice, Marie Pavlů, Nitka, manželé Machulovi, OIL Team, a. s. Radek Schwarzer, S.CH.W. Service, Pekárna Bratina, ZKL Hanušovice, ZKL odbory, Luděk Stražil, Jaromír Šišma - AVOX, Zámečnictví Zdepo - Zdeněk Procházka, Pneuservis - Miroslav Bartoš, Drogerie - Martina Matýsová, Restaurace Lidový dům, Emil Votava, Economia Consult - Věra Suchodolová, Krovstav - Miroslav Cejpek, Jaroslav Kulhaj ml., Marwin, Penzion Formanka, Elektro Indra, Vobus, Pham Thanh Son, ing. Karel Grabovský, Novák a syn, Dřevostav - Karel Svoboda, Slezan, Pekařství Král, Kostka, Grivalský, Karel Raczek, Dimont - Josef Diňa, Döme Ruda, Potravinový Šerák, Pivovar Hanušovice, František Sedláček, Tomáš Kubíček, Petr Šór, Ladislav Diviš, Petr Andrle, Karel Hnátek, Šimáček - Brno, Václav Lucký ml.

Pořadatelé ze sídliště Holba 494 ještě jednou děkují všem sponzorům.

Vzpomínka

*Odešlas, maminko, neznámo kam,
vzpomínka po Tobě zůstává nám.
Vzpomínka krásná, maminko milá,
že Ty jsi pro nás vždycky jen žila.
Čas plyne, ale bolest v srdci zůstává.*

Dne 16. srpna vzpomínáme 2. výročí úmrtí naší maminky a babičky,

paní Ladislava Homolové.

S láskou vzpomínají dcery Ladka a Jana s rodinami. Kdo jste ji měli rádi, vzpomínejte s námi. Děkujeme.

Vzpomínáme

*Když jsi nám odešel tak mladý,
všichni tě moc oplakali.
Tvůj úsměv, tvé srdíčko -
byla naše síla, naše sluníčko.
Bez tebe život smutný a prázdny je,
jen vzpomínka na tebe náš smutek zmiřuje.*

Dne 12. srpna 2006 by se dožil 31 let náš milovaný syn, bratr, švagr, vnuk a kamarád,
Dalibor Brázda z Hanušovic.

Dne 28. července to bylo již deset smutných let od jeho nečekaného odchodu.

S láskou a smutkem stále vzpomínají rodiče, bratr, příbuzní a všichni, kteří jej měli rádi.

Cestování po Evropě

Mezi evropské státy, které jsme v našem seriálu ještě nenavštívili, patří Bulharsko. Po přečtení tohoto dílu to již nebude platit, neboť se podíváme na „pýchu bulharské kultury“ - Rilský klášter.

Historie nejslavnějšího bulharského kláštera je dlouhá a bouřlivá, podobně jako historie celé oblasti. Klášter nacházející se v pohoří Rila, na skále nad divokou řekou, v nadmořské výšce 1147 metrů, obklopený hustými jehličnatými lesy, byl vždy těžko dostupný. Založil jej mnich Ivan z Rily roku 927 a po řadu následujících staletí se odtud šířilo mezi lid vědomí o národní kultuře a výzvy k jejímu zachování. V těžkých dobách bulharských dějin byla tato role velmi důležitá. Během pěti set let turecké nadvlády byl klášter několikrát vyrabován a vypálen, jeho bojovného vlasteneckého ducha to však nikterak neoslabilo. Mniši z Rily s nasazením vlastních životů ukryvali staré knihy a dokumenty, psali díla nová a vysílali ze svých řad věrozvěsty, aby učili nejen bulharský lid vlastnímu jazyku a dějinám. Víme, že i naši věrozvěstové Cyril s Metodějem pocházeli z této oblasti (z dnešní řecké Soluně), ale zda působili i v Rilském klášteře, se v dokumentech nedochovalo.

Nejposvátnějším místem Rilského kláštera je půvabný kostel Narození Panny Marie, postavený v letech 1834-1837. Zdobí jej 1200 fresek představujících postavy dobrodinců, starozákonních proroků a králů, apoštolů, mučedníků, andělů a démonů, doplněné dekorem v podobě květin, vinných ratolestí a ptáků. Veledílem řezbářského umění je zlacený ikonostas (stěna se třemi vchody, oddělující v pravoslavných chrámech oltářní část od prostoru pro věřící) s 36 biblickými výjevy. V prostorách kláštera sídlí tři muzea, která dohromady zaujmají 300 sálů.

V jednom z nich je uchováván originál zakládající listiny pozdějšího kláštera z roku 1378, podepsané a zpečetěné carem Ivanem Šišmanem. Nejcennějším exponátem v klášterních sbírkách je však vyřezávaný krucifix z lipového dřeva, na němž je zachyceno 1500 miniaturních postav a 140 biblických výjevů.

Kláštera si bulharský národ po staletí velice váží. Svědčí o tom i jasný důkaz - když v roce 1833 klášter vyhořel, proběhla celonárodní sbírka na jeho obnovu podle vzoru největšího kláštera na Peloponésském poloostrově, slavného kláštera na hoře Athos v Řecku.

-hp

Toulky po okolí

Potřetí se v našich novinách podíváme do historie našeho okresního města. Minule jsme skončili smutným obdobím doby pobělohorské.

Šumperk byl pro Lichtenštejny významným zdrojem příjmů, a tak si město uchovalo řadu privilegií. Rozhodující roli zde hrála výroba textilu. Prim ve městě hráli pláteníci, kterým se podařilo v roce 1708 získat od císaře Josefa I. privilegium na výrobu speciálních druhů látek - mezulánu a barchetu. Pláteníci uměli zhotovovat také damašek, plyš, samet a posléze i manšestr. Hlavní náplní výroby však byly různé druhy tripu, které neměly v okolních zemích konkurenci a staly se výhodným vývozním artiklem. Šumperští žárlivě střežili jeho výrobní technologii, kterou se například pruská vláda snažila získat i nevybíravým způsobem. Konec monopolu a přežívající zastaralý řemeslnický způsob výroby přivedl město na konci 18. století do hospodářské krize. Zákonitě se však dostavil rozvoj manufakturní výroby. Největší věhlas v tomto směru měla Klapperthova manufaktura na výrobu manšestru, první svého druhu v rakouské monarchii a jedna z prvních na evropské pevnině. Počátkem 19. století vznikly další plátenické manufaktury - mj. bratří Wagnerů (1800), E. Oberleithnera (1818) a další. V roce 1841 se v Šumperku vyrábělo 30 % veškeré mo-

ravské produkce plátna pro zahraniční trhy. O rok později zde zahájila provoz první mechanická přádelna lnu na Moravě. Vznikaly další textilní firmy - také továrna na výrobu hedvábí, kterou v roce 1858 založil S. Trebitsch.

Průmyslová revoluce znamenala též velký nárůst obyvatelstva. Jestliže v roce 1790 žilo v Šumperku 3344 obyvatel, pak se toto číslo do roku 1869 zvýšilo na 7285 a v roce 1900 již na 11 636 obyvatel. Pozoruhodný rozvoj města se projevil i ve výstavbě. Na přelomu 19. a 20. století vznikla řada honosných veřejných budov a soukromých rezidencí, které projektovali přední architekti monarchie. Pro svou výstavnost byl Šumperk nazýván „malou Vídní“. Po první světové válce převažující německé obyvatelstvo Šumperku nepřijalo vytvoření Československé republiky a přihlásilo se k separatistickému územnímu celku - tzv. Sudetenlandu. Obsazení města československým vojskem 15. prosince 1918 tuto krátkou epizodu skončilo.

Meziválečný vývoj města zaznamenal vznik několika nových výrobních odvětví. V roce 1937 bylo ve městě na 50 továrních podniků, stovky obchodů a živností. Zvýšil se i počet obyvatel, v r. 1939 jich zde trvale žilo již 15611.

(Pokračování příště)

-hpm

